

Uchwała nr 166/22
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 22 listopada 2022 r.

**w sprawie „Rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami
pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku
publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094) oraz art. 5a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się „Roczny program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany jest do uchwalenia rocznego programu współpracy po obowiązkowych konsultacjach przeprowadzanych w trybie przewidzianym dla konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Prace nad Programem współpracy na rok 2023

Po zebraniu uwag na etapie współtworzenia Programu, który trwał od 6 do 20 lipca br., projekt opracowany został w Departamencie Organizacji na podstawie propozycji przedstawionych przez właściwe merytorycznie departamenty i kancelarię Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne po analizie uwag zgłoszonych przez organizacje.

W odpowiedzi na zaproszenie 9 organizacji pozarządowych i Mazowiecka Rada Działalności Pożytku Publicznego łącznie zgłosiło 32 propozycje. Ich treść oraz informacja o ich uwzględnieniu lub nie jest częścią niniejszego Uzasadnienia – tabela nr 1.

W drugim etapie Zarząd skierował projekt Programu do konsultacji. Uwagi można było przekazywać w terminie od 23 września do 14 października br. Zgłoszonych zostało 7 uwag. Ich treść oraz informacja dotycząca możliwości ich uwzględnienia opisano w tabeli będącej częścią niniejszego Uzasadnienia – tabela nr 2.

Projekt programu został pozytywnie zaopiniowany przez Mazowiecką Radę Działalności Pożytku Publicznego, której członkowie byli pozytywnie zaskoczeni wzrostem środków na realizację zadań oraz nowymi propozycjami zadań w niektórych obszarach współpracy. Nie bez znaczenia jest także to, że program zakłada, iż w 2023 roku samorząd Województwa Mazowieckiego planuje zlecać organizacjom pozarządowym realizację priorytetowych zadań publicznych aż w 17 obszarach współpracy. Zaproponowane w programie rozwiązania z całą pewnością sprzyjać będą powstawaniu inicjatyw lokalnych, wsparciu aktywności obywatelskiej mieszkańców Mazowsza, umacnianiu w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę regionalną i lokalną oraz jej tradycję.

Zakres planowanej współpracy finansowej Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi został określony przez Zarząd Województwa Mazowieckiego na posiedzeniu 23 sierpnia 2022 r. Zgodnie z decyzją Zarządu w roku 2023 łącznie środki na dotacje¹⁾ na umowy roczne na rok 2023 wraz ze środkami na transze umów wieloletnich zawartych w 2021 i 2022 roku oraz proponowane transze umów wieloletnich, które zostaną zawarte w 2023 roku **wynoszą 70 233 250 zł.**

Dodatkowo w Programie współpracy na rok 2023 ujęte zostały zadania wybrane do realizacji **w ramach Budżetu Obywatelskiego Mazowsza na kwotę 2 319 496 zł.**

Po uchwaleniu Programu przez Sejmik Województwa Mazowieckiego zostanie on opublikowany na stronie internetowej dialog.mazovia.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej wraz z zestawieniem uwag i opinii do projektu Programu zgłoszonych w toku konsultacji oraz uzasadnieniem ich przyjęcia lub odrzucenia.

¹⁾ Środki z dochodów własnych województwa, środki pochodzące z opłat pobieranych za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18%, z dotacji celowych z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Tabela nr 1

Zestawienie uwag i propozycji zgłoszonych w etapie współtworzenia projektu „Rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”

L.p.	Zapis w Programie współpracy na 2022 rok do którego zgłaszane są uwagi wraz z nr paragrafu, ustępu, punktu	Sugerowana zmiana (konkretna propozycja paragrafu, ustępu, punktu) ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie Programu na 2023 rok nieistniejącego w Programie współpracy na 2022	Uzasadnienie	Sposób rozpatrzenia uwagi/propozycji
I	II	III	IV	V
Mazowiecka Rada Działalności Pożytku Publicznego				
1.	Rozdział 6 § 10 - 19	Wskazanie, że konkursy powinny być ogłoszone do konkretnego dnia, np. do 30.11.2022 r.	Obecne zapisy są bardzo szerokie. IV kwartał - I kwartał to de facto pół roku. Późne ogłaszanie konkursów i długa procedura ich rozstrzygnięcia, powoduje, że w wielu przypadkach czas na realizację zadań jest mocno ograniczony do kilku miesięcy. Taka sytuacja nie służy wzmocnieniu NGO ani nie zwiększa możliwości o ubieganie się o środki z innych źródeł (na bazie posiadanego "wkładu własnego" z UMWM) i tym samym rozwijania projektów. Należałoby dążyć do możliwości realizacji projektów przez 12-11 miesięcy w roku. Warto też rozważyć możliwość realizacji projektów (w tym uwzględniania wydatków, zwłaszcza ze środków własnych) w okresie od 1.01 do 31.12.2023. (Konkurs ogłaszamy 30.11, rozstrzygamy go - dajmy na to - 1.03, ale oferty dofinansowane mogą uwzględniać wydatki z wkładu własnego od 1.01).	<p>Stanowisko Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej oraz Departamentów/Kancelarii Urzędu: Propozycja nie zostanie uwzględniona. 1. Wskazywanie terminów ogłaszania konkursów w programie współpracy Program współpracy jest dokumentem planistycznym, określa założenia, ramy i pewne przewidywania dotyczące współpracy jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi na dany rok. Tworzenie programu, ze względu na partycypacyjny charakter tego procesu rozpoczyna się w połowie roku poprzedzającego obowiązywanie tego dokumentu. Nie jest możliwe z tak dużym wyprzedzeniem zaplanowanie konkretnych dziennych dat ogłaszania konkursu. Z uwagi na uwarunkowania prawne, proceduralne, tryb uchwalania budżetu Województwa Mazowieckiego i organizację pracy w komórkach realizujących konkursy</p>

				<p>ofert (realizacja również innych zadań) istnieje duże ryzyko że założony konkretny termin ogłoszenia konkursu będzie nagminnie przekraczany i program będzie wprowadzał w błąd potencjalnych oferentów. Zauważyć również należy, że na początku roku na stronie internetowej www.dialog.mazovia.pl publikowane są Planowane terminy ogłoszenia otwartych konkursów ofert dla organizacji pozarządowych w danym roku. Odbywa się to na zasadzie dobrej praktyki, jednak możliwe jest wskazanie tej zasady w programie współpracy.</p> <p>2. Jak najwcześniejsze ogłaszanie konkursów ofert i możliwie długi czas realizacji zadania.</p> <p>Konkursy ofert zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mogą być ogłaszane nie wcześniej niż po uchwaleniu przez Zarząd projektu budżetu Województwa na dany rok, tj. po 15 listopada. W wielu obszarach współpracy tak się dzieje, jednak należy pamiętać, że grudzień roku bieżącego i styczeń roku kolejnego to czas rozliczeń dotacji, kontroli zrealizowanych zadań oraz okres wzmożonego aneksowania umów na wniosek organizacji pozarządowych. Z doświadczenia wynika, że ¾ składanych sprawozdań wymaga korekty. Dlatego też ogłoszenie nowego otwartego konkursu ofert w czasie rozliczeń dotacji stanowi duże ryzyko w zakresie rzetelności i terminowości realizacji zadania. W szczególności dotyczy to obszarów, w których co roku zawieranych jest kilkaset umów.</p> <p>3. Możliwość uwzględnienia wydatków ponoszonych w ramach realizacji zadania publicznego, zwłaszcza ze środków własnych, w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.</p>
--	--	--	--	---

				<p>Ta kwestia nie podlega regulacji w ramach programu współpracy, tego typu regulacja może być rozstrzygnięta w dokumencie „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji...” Niemniej zauważyć należy, że z całą pewnością na tej zasadzie nie mogą być wykorzystywane środki z budżetu województwa. Samorząd przyznaje dotacje, czyli środki przekazywane przed realizacją zadania a po jego zleceniu. Dotacja nie może polegać na refundacji poniesionych wcześniej wydatków. Zadanie publiczne realizowane przez samorząd województwa może być wykonywane przez organizacje pozarządową dopiero po jego zleceniu/powierzeniu. Ryzykownym z punktu widzenia prawidłowości wydatkowania środków publicznych byłoby również umożliwienie wykorzystywania środków własnych organizacji w sytuacji, kiedy otwarty konkurs ofert nie został rozstrzygnięty. Może mieć miejsce sytuacja, kiedy oferent wykorzysta wkład finansowy własny przy realizacji konkretnego zadania publicznego przed rozstrzygnięciem otwartego konkursu ofert, a przy rozstrzygnięciu okaże się, że nie otrzyma dofinansowania.</p>
2.	Rozdział 6 § 10 - 19	Wprowadzenia konkursów wieloletnich w większej liczbie obszarów współpracy	Dotyczy zwłaszcza kultury i turystyki (gdzie wpływa bardzo dużo wniosków) oraz edukacji (gdzie istotna jest praca trybem roku szkolnego!!! - znacznie większe efekty edukacyjne!). Może należałoby pomyśleć o podziale budżetu w każdej z tych dziedzin i przeznaczenia części środków na działania 2-letnie (na początek to byłby dobry krok), a części środków na działania roczne. Choć mam wątpliwości, ponieważ budżety tych konkursów nie są zbyt duże... Tym niemniej taki "eksperyment" uważałby wart trudu i istotny dla budowania stabilności NGO	<p>Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Dążenie do możliwości maksymalnego wydłużania czasu trwania i wprowadzanie zadań wieloletnich – jako zasady ogólnej nie jest zasadne. Z wieloletnich doświadczeń Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu wynika, że zadania realizowane w obszarze „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja oświata i wychowanie” to zadania, których zakres merytoryczny skupia się w niewielkim przedziale czasowym, pozostałe elementy</p>

			<p>i perspektywicznej współpracy Samorządu z NGO. A może to dobry pretekst, aby przekonać Zarząd do przeznaczenia dodatkowych środków w tych dziedzinach właśnie dedykowanych pilotażowym konkursom 2-letnim?</p>	<p>to promocja projektów i inne działania poboczne. Duża część zadań to również zadania polegające na organizacji kolonii, wyjazdów i obozów w okresie wakacyjnym.</p> <p>Z uwagi na fakt, że zadania realizowane w obszarze „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie” to zadania o niewielkich budżetach i często ograniczonym zakresie merytorycznym, przeznaczenie części środków na zadania 2-letnie jest niezasadne. Lepszym rozwiązaniem jest coroczna realizacja ciekawych, także cyklicznych, zadań jednorocznych. Dobrze przygotowane, zrealizowane i rozliczone projekty mają dużą szansę na otrzymanie dofinansowania w kolejnych latach.</p> <p>Zadania 2-letnie powinny być z założenia projektami z dużymi budżetami, obejmującymi zakresem merytorycznym daną dziedzinę życia społecznego mieszkańców województwa.</p> <p>W obszarze „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej” umowami wieloletnimi są objęte duże i systemowe projekty, dotyczące szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, realizowane przez interdyscyplinarne stowarzyszenia oraz Ministerstwo Sportu. Przyjęcie takiej formuły dla lokalnych projektów, które są nacechowane wieloma elementami zmienności i nieprzewidywalności oraz ryzykiem możliwości organizacji w danym roku jest niecelowe.</p>
--	--	--	---	--

3.	Rozdział 6 § 17 pkt 1	Zwiększenie budżetu do 200 000 zł na współpracę międzynarodową z przeznaczenie na 4 projekty (o wartości 50.000 zł każdy)	W obszarze współpraca międzynarodowa, gdzie od wielu lat jest kwota zaledwie 100.000 zł, pozwalająca na sfinansowanie zaledwie 3 projektów i to w zasadzie mikroprojektów (bo wsparcie jest na poziomie 35 tys.).	Stanowisko Kancelarii Marszałka: Propozycja uwzględniona częściowo. Budżet na zadanie został zwiększony do 140 000 zł.
4.	Rozdział 6 § 13 pkt 1 i 2	Zwiększenie budżetu w turystyce do 2,5 mln zł i w kulturze do 4,5 mln zł	Postulowałbym zwiększenia, biorąc pod uwagę chociażby inflację. W tych konkursach mamy największą liczbę ofert, a zadania mają niebywale istotne znaczenie dla budowania tożsamości województwa i jego promocji. Zwiększenie w tych obszarach o co najmniej 20-30% uważam za absolutną konieczność. Nie tylko inflacja znacząco zwiększa koszty działań, ale i przepisy o dostępności, dlatego zwiększanie budżetów dotacyjnych wydaje się koniecznością.	Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki: Propozycja nie zostanie uwzględniona.
5.	Rozdział 6 § 11 pkt 2	Zwiększenie budżetu w edukacji do 2 mln zł	Postulowałbym zwiększenia, biorąc pod uwagę chociażby inflację. W tych konkursach mamy największą liczbę ofert, a zadania mają niebywale istotne znaczenie dla budowania tożsamości województwa i jego promocji. Zwiększenie w tych obszarach o co najmniej 20-30% uważam za absolutną konieczność. Nie tylko inflacja znacząco zwiększa koszty działań, ale i przepisy o dostępności, dlatego zwiększanie budżetów dotacyjnych wydaje się koniecznością.	Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja uwzględniona częściowo. Na zadania w zadania w obszarze „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie” w 2023 r. zaplanowana została kwota 1 500 000 zł. Jest to wzrost o 25 % w stosunku do 2022 r.

6.		Zapis o konieczności uzyskania opinii od MRDPP w sytuacji, gdy dany Departament/Kancelaria lub wsjo chce zmniejszyć "paragraf dotacyjny". I np. zostaje "resztówka" z konkursu, a środki te są przesuwane na inne zadania, nie na współpracę z NGO	W ramach budowania standardów współpracy i wzmacniania MRDPP wydaje się, że taki zapis byłby zasadny.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia. Propozycja zostanie uwzględniona w trakcie prac nad dokumentem „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu Województwa Mazowieckiego przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r.”.
7.		Małe granty	Opis bardziej szczegółowy tej drogi współpracy, a przede wszystkim postulowałbym dołączenie przedstawiciela NGO (może z MRDPP) do komisji małograntowej, oceniającej wnioski.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia. Propozycja zostanie uwzględniona w trakcie prac nad dokumentem „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu Województwa Mazowieckiego przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r.”.
8.		Obszary współpracy finansowej postulowałbym wprowadzenie konkursu (edukacja? polityka społeczna?) dotyczącego szeroko pojętego wsparcia, integracji i aktywizacji obywateli Ukrainy, przebywających na Mazowszu	Dotyczy to działań celowanych, odpowiadających na najbardziej palące potrzeby (a nie jedynie "dopisanie" tego rodzaju celów przy wszystkich zadaniach w pozostałych obszarach). O skali potrzeb nie trzeba nikogo przekonywać. Dodatkowe środki na ten cel są bezsprzecznie potrzebne. Nawet jeśli wojna się zakończy do 2023 roku, to spora część Ukraińców zostanie na Mazowszu... A problemy nie słabną (językowe, adaptacyjne, psychologiczne, bytowe...).	Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu oraz Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Obywatele Ukrainy (jeżeli są prawnie uznani za mieszkańców województwa mazowieckiego) mogą być uczestnikami zadań realizowanych w ramach wszystkich innych obszarów współpracy. W przypadku wpisania do programu współpracy tego zadania, działania realizowane byłyby na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego

				<p>i o wolontariacie (a nie specustawy, jak w dotychczas wybranych przypadkach), co może prowadzić do zastrzeżeń natury prawnej, np. faworyzowania jednej mniejszości kosztem innych mniejszości. Ponadto działania wsparcia, integracji i aktywizacji obywateli Ukrainy będą finansowane z FEM 2021-2027.</p>
9.	Rozdział 11 § 28 ust. 2 pkt 3	Dodać by przedstawiciele Departamentu Organizacji byli również w komisjach np. w MCPS		<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną, stąd nie jest uzasadnione, aby w komisjach konkursów realizowanych przez tę instytucję brali udział przedstawiciele Urzędu. Zarząd na podstawie programu współpracy w drodze uchwały przyjmuje „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu Województwa Mazowieckiego przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na dany rok”. Zawierają one szczegółowe wytyczne dotyczące prowadzenia konkursów, jest to wystarczającym w naszej ocenie wsparciem i wskazówką dotyczącą prowadzenia i rozstrzygnięcia konkursów.</p>

10.	Rozdział 11 § 28 ust. 2 pkt 4	Przedstawiciele NGO w komisjach	Wpisać wprost, że jeśli w naborze nie zgłoszą się przedstawiciele NGO, to MRDPP deleguje od 1 do 3 przedstawicieli. Albo już teraz zrezygnować ze zburokratyzowane systemu zgłaszania członków komisji (dodającego pracy również Urzędowi) i stworzyć ciągły nabór do "banku ekspertów NGO", spośród których (po wcześniejszej konsultacji dot. konfliktu interesów itd.) MRDPP wybierałaby przedstawicieli? To trochę powrót do rozwiązań dawnych, ale może bardziej skutecznych?	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia.
11.	Rozdział 12	Zwiększenie transparentności wyboru wniosków	Wprowadzeniem kolejnego elementu procedury konkursowej, czyli publikowania na stronie www rekomendacji komisji. Wtedy część NGO może już mieć nadzieję na dofinansowanie przez Zarząd Województwa i podjęcia stosownej uchwały (z pełną świadomością, że Zarząd może zmienić decyzje komisji), a druga część nie żyje w złudnych nadziejach.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Okres pomiędzy posiedzeniem komisji konkursowej a rozstrzygnięciem podjętym przez Zarząd Województwa Mazowieckiego jest krótki i w znaczący sposób nie wydłuża okresu niepewności organizacji oczekujących na wyniki konkursu. Natomiast publikowanie w krótkim czasie rekomendacji i wyników mogłoby generować niepotrzebne zamieszanie i wątpliwości.
12.		Dopisanie w obszarze współpracy pozafinansowej wsparcia akcji "Zostaw 1% na Mazowszu"	Wydaje mi się to ważne, także ze względu na fakt, że wpływy z tego tytułu dla NGO będą w związku z Polskim Ładem dużo niższe, powinny więc być szerzej zakrojone działania edukacyjno-motywuujące mieszkańców do wspierania NGO w ten sposób (prawdopodobnie to będzie 1,5%).	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia.

13.	Rozdział 4 § 5 pkt 5 i 6	Zaktualizować zapis nazwy Programu		Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia. Zaktualizowana nazwa zostanie uwzględniona w Programie.
14.	Rozdział 11 § 30	Dodać zapis, że Przewodniczący Komisji musi uzgodnić termin posiedzenia, a nie go wyznaczać i narzucać	Refleksja po uczestnictwie w komisjach w bieżącym roku.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia. Propozycja uzasadniona, rekomendowana do uwzględnienia w dokumencie „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu Województwa Mazowieckiego przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r.”.
15.	Rozdział 11 § 30	Dodać zapis, że oferty są udostępniane członkom komisji za pomocą systemu Witkac		Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia. Propozycja zostanie rozpatrzona w trakcie prac nad dokumentem „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu Województwa Mazowieckiego przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r.”.
Fundacja Challenge Europe				
16.	Rozdział 4 Zakres przedmiotowy współpracy § 4	Dodać: „Projektowanie uniwersalne przestrzeni”	Projektowanie uniwersalne – filozofia i podejście do projektowania produktów, otoczenia i przestrzeni w taki sposób, aby była dostępna dla wszystkich grup osób (niepełnosprawnych, starszych, obcokrajowców) w możliwie najszerszym zakresie, bez potrzeby dodatkowej adaptacji i przerabiania istniejących	Stanowisko Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej: Propozycja nie zostanie uwzględniona. W Rozdziale 4 § 4 Programu współpracy wymienione są sfery zadań publicznych zawarte w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego

elementów. Koncepcja ta przyczynia się do wyrównywania szans wszystkich członków społeczeństwa w kontekście dostępu do dóbr, usług i możliwości korzystania z przestrzeni ze szczególnym uwzględnieniem tych grup osób, których funkcjonowanie z różnych przyczyn jest utrudnione i ograniczone. Projektowanie uniwersalne wywodzi się z wcześniejszej koncepcji projektowania bez barier – ale rozszerza ją oraz jako nowość zakłada również dbanie o estetykę nowoprojektowanych rozwiązań. Ze względu na wydłużającą się oczekiwaną długość życia, starzenie się społeczeństwa oraz rozwój nauki i medycyny pozwalający coraz lepiej i częściej funkcjonować osobom z różnymi niepełnosprawnościami (co wcześniej było niemożliwe) koncepcja ta będzie zyskiwała na popularności i już dziś warto się z nią zapoznać i zacząć stosować. Jej zastosowanie i przykłady są niezwykle szerokie, od najczęściej przychodzących na myśl podjazdach na schody dla osób poruszających się na wózkach czy dostosowanych niskopodłogowych autobusach; przez montowanie kontrastowych oznaczeń np. na schodach dla słabowidzących i niewidomych; aż po mniej oczywiste – jak choćby różne poziomy wysokości kuchennych blatów w ogólnodostępnych pomieszczeniach kuchennych. Warto zdawać sobie sprawę, że projektowanie uniwersalne, choć opisane wyżej odnosi się głównie do przestrzeni, jest pojęciem szerszym – zakłada również dostępność cyfrową (więcej o tym w osobnej zakładce), technologiczną i inne. Projektowanie uniwersalne opiera się na siedmiu podstawowych zasadach:

i o wolontariacie. Ustawa nie przewiduje sfery „projektowanie uniwersalne przestrzeni”.

			<p>1. równa użyteczność (equitable use), 2. elastyczność użytkowania (flexibility in use), 3. prostota i intuicyjność (simple and intuitive), 4. zauważalna informacja (perceptible information), 5. tolerancja błędów (tolerance for error), 6. niewielki wysiłek fizyczny (low physical effort), 7. wymiary i przestrzeń dostępne i użyteczne (size and space for approach and use).</p> <p>Podsumowując: idea projektowania uniwersalnego jest strategicznym podejściem do planowania i projektowania przestrzeni oraz otoczenia, która ma na celu promowanie społeczeństwa inkluzywnego, zapewniającego równość w dostępie do życia społecznego wszystkim obywatelom, bez względu na jakiegokolwiek czynniki.</p>	
Fundacja Polska Bez Barrier				
17.	Brak zapisu § 13 Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Kultury, Promocji i Turystyki w obszarze „Turystyka i krajoznawstwo”	Dodanie do rozdziału pkt 8 Turystyka bez barier	<p>W ramach zadania będą realizowane projekty mające na celu zwiększenie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w turystyce na terenie Mazowsza. Podejmowanie działań będą zwiększały uczestnictwo, przyczynią się do promowania aktywności osób z niepełnosprawnościami (dalej: OzN) osób ze szczególnymi potrzebami w życiu społecznym. Działania będzie można podzielić na następujące obszary:</p> <p>1) działania związane z udostępnianiem dla osób z niepełnosprawnościami wystaw, ekspozycji (poprzez przygotowanie Przed-przewodników w formie tekstu łatwego do czytania i zrozumienia/przed-przewodników - nagrań wideo (z napisami, tłumaczeniem na PJM,</p>	<p>Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki: Propozycja nie zostanie uwzględniona. We wszystkich zadaniach ujętych w obszarze „Turystyka i krajoznawstwo” mogą brać udział osoby z niepełnosprawnościami. Działania wskazane poniżej dotyczą zapewnienia dostępności osobom z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach aktywności, nie tylko w obszarze „Turystyki i krajoznawstwa”. Stąd wskazane działania nie wiążą się bezpośrednio z promocją i upowszechnianiem turystyki na Mazowszu. Zapewnienie dostępności jest prawnym obowiązkiem poszczególnych Instytucji i nie jest uzasadnione, że odpowiedni do ich realizacji jest tryb otwartego konkursu ofert.</p>

			<p>audiodeskrypcja)/audiodeskrypcji z ilustracją wideo).</p> <p>By móc wdrażać w praktyce turystykę dostępną należy zaangażować w proces wypracowywania rozwiązań OzN – jako testerów ewaluatorów wdrażanych rozwiązań (np. diagnozując ich potrzeby i możliwości, przyzwyczajania ze sposobu użytkowania przestrzeni Zielonych/obiektów turystycznych przez osoby ze szczególnymi potrzebami, zbieranie historii mówionych o przestrzeniach zielonych od osób ze szczególnymi potrzebami i ich środowiska Wsparcia, Konsultowanie i testowanie narzędzi dostępu, powstających audiodeskrypcji, treści przed-przewodników tekstowych i wideo);</p> <p>2) szkolenia dla pracowników muzeów, galerii, parków krajobrazowych (i innych instytucji świadczących usługi turystyczne) z zakresu np.:</p> <ul style="list-style-type: none">a) savoir-vivre w kontaktach z OzN,b) z zakresu potrzeb w kontekście czynnego uczestnictwa w turystyce OzN (asystentura, obsługa OzN, obsługi urzędów umożliwiających mobilność, ewakuacji, etc)c) komunikowania się z OzN,d) aktów prawnych (w tym konwencja ONZ o prawach OzN, ustawa o dostępności etc.),e) zwiększeniu wiedzy o pełnej dostępności w obszarze turystyki,f) przygotowanie kadry zatrudnionej w turystyce do prowadzenia lekcji muzealnych, prelekcji, pogadanek;	
--	--	--	---	--

			<p>3) przeprowadzenie audytów dostępności architektonicznej: Podczas prac audytowych możliwe będzie sprawdzenie, w jaki dużym stopniu istniejąca przestrzeń turystyczna (muzea, galerie, parki krajobrazowe, ścieżki edukacyjne etc.) jest dostępna dla bardzo szerokiej grupy osób ze szczególnymi potrzebami, dając jednocześnie informację o kluczowych elementach, na które należy zwrócić szczególną uwagę podczas planowanych np. prac modernizacyjnych obiektów turystycznych;</p> <p>4) przeprowadzenie audyt dostępności informacyjno-komunikacyjne mające na celu wskazanie barier związanych z obejmować będzie: sprawdzenie m.in. oznaczeń i tablic informacyjnych, sposobów komunikacji i przekazywania informacji, dostępu do alternatywnych form komunikacji, systemu nawigacji i informacji o możliwościach poruszania się.</p>	
18.	Brak zapisu § 10 w obszarze 7 „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych”	Dodanie nowego punktu: „Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla pracowników kadry kultury z zakresu specyfiki funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz wzrostu świadomości nt. bezpieczeństwa i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami	Jednym z elementów procesu włączania społecznego jest czynne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych organizowanych w społecznościach lokalnych. Pokonanie barier związanych z dostępem do kultury i sztuki jest niezwykle ważne z punktu widzenia bycia pełnoprawną częścią społeczeństwa, co daje szansę na właściwy proces włączenia społecznego. Uczestnictwo w kulturze przyspiesza proces rehabilitacji społecznej. Choć struktura grupy osób z niepełnosprawnościami jest dość szeroka i rozległa, należy podejmować kroki, które dadzą możliwość uczestniczenia w życiu społecznym. Z jednej strony	<p>Stanowisko Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Zaproponowane działanie mieści się w zaplanowanym zadaniu: „Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, <u>kadry</u> i wolontariuszy bezpośrednio <u>zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej</u> osób niepełnosprawnych, <u>ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych</u>”</p>

		<p>oraz osób, których ewakuacja może wiązać się z wyzwaniem”</p>	<p>jest coraz większa wrażliwość społeczna na dostosowywanie wydarzeń kulturalnych – pętla indukcyjna, audiodeskrypcja, obecność tłumacza migowego, tyflomapy. Należy zadbać o to, by osoby z niepełnosprawnością były na stałe obecne w życiu kulturalnym. Liczba osób niepełnosprawnych w wieku 15 i więcej lat na Mazowszu wynosiła ponad 561 tys. Osób (za Strategią Rozwoju Woj. Mazowieckiego do 2030 r). To grupa osób, o której uczestnictwo w życiu kulturalnym należy zadbać w sposób szczególny.</p> <p>Może się to wydarzyć dzięki wiedzy teoretycznej i praktycznej kadr instytucji kultury w zakresie specyfiki funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz wzrostu świadomości nt. bezpieczeństwa i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami oraz osób, których ewakuacja może wiązać się z wyzwaniem. Jest niezwykle istotne, organizatorzy wydarzeń kulturalnych mieli wysoką świadomość dot. tej grupy odbiorców działań np. w miejskich instytucjach kultury. To także element integracji osób z niepełnosprawnościami w społeczności lokalnej.</p> <p>Szkolenia mogłyby obejmować 2 bloki tematyczne: Pierwszy dot. rozwiązań architektonicznych, technicznych i organizacyjnych, które należy i warto wprowadzić w swoich instytucjach w oparciu o obowiązujące akty prawne (Ustawy i rozporządzenia obligujące do posiadania procedur ewakuacyjnych). W drugim bloku praktycznym pracownicy/czki instytucji kultury mogliby pozyskać wiedzę z rodzajów i charakterystyki</p>	<p>w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, <u>podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji”</u>.</p>
--	--	--	---	--

			niepełnosprawności. Możliwość poznania potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami poprzez praktyczne doświadczenie pozwala na zmianę perspektywy, wzrost empatii i wzajemnego zrozumienia.	
Koło Gospodyń Wiejskich w Dzięciołach Dalszych				
19.	§ 14 punkt 3. Wspieranie rozwoju Kobiet aktywnych społecznie	1. Kontynuacja programu Wspieranie rozwoju Kobiet aktywnych społecznie 2. Stworzenie programu dofinansowań na rzecz Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych	Ad 1. Program wspierający działalność organizacji, na rzecz obywateli. Ad 2. Potrzeba wsparcia MDP, poprzez zakup umundurowania oraz środków służących na szkolenia i rozwój.	<p>Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia. Program będzie kontynuowany.</p> <p>Stanowisko Departamentu Organizacji – Biuro Bezpieczeństwa Publicznego: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Województwo Mazowieckie od 2021 roku ogłasza w ramach otwartego konkursu ofert nabór wniosków na zadanie pn. „Wdrożenie młodzieży w bezpieczeństwo mieszkańców Mazowsza”. Oferty na ww. zadanie mogą składać organizacje pozarządowe, które spełnią warunki opisane w ogłoszeniu, w tym są to m.in. OSP w ramach których funkcjonują Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Dlatego też to głównie OSP są beneficjentami środków z przeznaczeniem na realizację zadania na rzecz Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, które w ramach dotacji mogą być wyposażone m.in. w umundurowanie oraz odpowiedni sprzęt wykorzystywany do ćwiczeń.</p>

Stowarzyszenie Aktywni Lesznowola

20.	§ 4	Dodanie punktu: "Działalność na rzecz integracji oraz umacnianie więzi społecznych z narodem Ukraińskim"	W związku z napływem dużej ilości uchodźców z terenu Ukrainy, zachodzi potrzeba integracji mieszkańców gminy Lesznowola z narodem Ukraińskim w obszarze podtrzymywania i upowszechniania więzi społecznych i kulturowych dla osób dorosłych i dzieci. Dodanie nowego zadania pozwoli na organizowanie spotkań oraz imprez plenerowych, które umożliwią bliższe poznanie oraz likwidację barier społeczno-kulturowych szczególnie wśród dzieci polsko-ukraińskich.	Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki, Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu oraz Kancelarii Marszałka: Propozycja nie zostanie uwzględniona. W Rozdziale 4 § 4 Programu... wymienione są sfery zadań publicznych zawarte w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ponadto zauważyć należy że działalność na rzecz integracji oraz umacnianie więzi społecznych z narodem ukraińskim może wpisywać się w cele dotyczące wielu zadań publicznych, na dofinansowanie których Województwo Mazowieckie ogłasza konkursy. Wszystko zależy od specyfiki zadania. Proponowane przez przyszłych oferentów inicjatywy mogą realizować zarówno cel wskazany przez stowarzyszenie, jak i inne zadania, przykładowo: „zwiększenie międzyregionalnych, europejskich procesów integracyjnych poprzez udział w innowacyjnych projektach organizacji pozarządowych z terenu województwa mazowieckiego i zagranicznych regionów partnerskich Mazowsza”, czy „Kultura buduje spójność. Inicjatywy zmierzające do włączenia twórczości artystycznej w odbudowywanie spójności społecznej w województwie mazowieckim. Ich celem ma być skuteczne przełamywanie wykluczenia poprzez projekty o wysokiej wartości artystycznej.” Inkluzywny charakter zadań publicznych, na które Województwo Mazowieckie przeznaczają dotacje, umożliwia udzielanie wsparcia finansowego projektom, które dotyczą m.in. integracji z przedstawicielami wielu mniejszości zamieszkujących Województwo Mazowieckie. Z uwagi
-----	-----	---	---	--

				<p>na sytuację na arenie międzynarodowej można spodziewać się, że oferenci będą zgłaszać wiele projektów dot. jakże potrzebnego wsparcia narodu ukraińskiego i jego integracji z Polakami.</p> <p>W obszarze „Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” jest już zadanie „Niech nas poznają”, którego celem promowanie wzajemnego poznawania się grup odmiennych kulturowo.</p> <p>Jednocześnie obywatele Ukrainy (jeżeli są prawnie uznani za mieszkańców województwa mazowieckiego) mogą być uczestnikami zadań realizowanych w ramach wszystkich obszarów współpracy.</p>
Stowarzyszenie Centrum Integracyjno Animacyjne				
21.	<p>§ 18 Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Organizacji, punkt 2 w obszarze wspieranych zadań „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”.</p>	<p>§ 18 Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Organizacji, punkt 2 w obszarze wspieranych zadań „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”</p>	<p>Stowarzyszenie Centrum Integracyjno Animacyjne widzi potrzebę zapobiegania marginalizacji społecznej młodych mieszkańców terenów wiejskich oraz podjęcia zagadnienia jakim jest wyrównywanie szans ludzi młodych. Zagadnienie wyrównywania szans jest dziś jednym z najważniejszych problemów społecznych, odnoszących się przede wszystkim do mieszkańców terenów wiejskich i małomiasteczkowych. Głównym celem proponowanej zmiany jest stworzenie dla młodych mieszkańców województwa warunków pozwalających na aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, warunków pozwalających na aktywną integrację w celu podejmowania wspólnych</p>	<p>Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich i Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Województwo Mazowieckie podejmuje wiele działań, których celem jest wsparcie, aktywizacja młodzieży na Mazowszu, przede wszystkim w obszarach związanych z polityką społeczną oraz edukacją publiczną. Ponadto od 2022 r. realizowany jest instrument wsparcia „Mazowsze dla młodzieży”, w ramach którego Województwo wspiera lokalne samorządy w tworzeniu i rozwijaniu młodzieżowych rad gmin. W tym roku realizowane są również działania związane z powołaniem Młodzieżowego Sejmiku Województwa Mazowieckiego II kadencji.</p>

			<p>inicjatyw, warunków pozwalających na podnoszenie swoich kwalifikacji, aktywizację młodzieży, wzmocnienie kapitału społecznego oraz poprawa samoorganizacji i zarządzania na poziomie lokalnym. Stworzenie możliwości szerszego spojrzenia na otaczającą młodych rzeczywistość. Ponadto podejmowane działania w ramach zadania będą miały na celu przedstawienie młodym alternatywy jaką niesie działalność społeczna, pozarządowa dla konstruktywnego spędzania wolnego czasu. Pokazanie młodzieży możliwości aktywnego działania, która nie dostrzega szans rozwoju jakie daje lokalne środowisko wiejskie i małomiasteczkowe. Konieczne jest zmotywowanie młodych ludzi do podejmowania działań na rzecz swojej lokalnej ojczyzny, ponieważ brakuje inicjatyw społecznych wychodzących od młodych. Brakuje aktywnego społeczeństwa obywatelskiego ludzi młodych działającego w małych ośrodkach województwa mazowieckiego.</p>	
Fundacja Zaprojektowane do Działania				
22.	<p>Roczny program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku</p>	<p>Proponujemy wprowadzenie zasady, dzięki której zabezpieczymy NGO przed skutkami rosnącej inflacji. Zapisy mogłyby obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie możliwości zwiększenia kosztów realizacji, ujętych 	<p>Wysoka inflacja, która wg części ekspertów może w 2022 roku osiągnąć nawet 20%, zwiększa koszty ponoszone przez NGO w ramach przyjętych do realizacji umów. Tymczasem NGO nie mają gwarantowanej możliwości renegotjacji proponowanych kosztów, a przez to także założonych rezultatów.</p>	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Jej uwzględnienie nie jest możliwe na poziomie programu współpracy, zostanie rozpatrzona w trakcie prac nad dokumentem „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu Województwa Mazowieckiego przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.</p>

	publicznego i o wolontariacie na 2022 rok, Rozdz. 5, § 6. Dot. Rosnącej inflacji	w podpisanych umowach o wysokość inflacji (obiektywny miernik GUS), - jeśli nie ma takiej możliwości, proponujemy wprowadzenie zapisu do umów z NGO o możliwości renegotjacji zakresu działań (ewentualne zmniejszenie) o wartość inflacji. Taki zapis musiałby również wiązać się z możliwością korekty deklarowanych rezultatów.		o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 r.”.
23.	Roczny program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 Dot. Odpłatności dla NGO na wzór paneli obywatelskich	Proponujemy wprowadzenie zasady odpłatności za przygotowanie się i udział w posiedzeniach komisji konkursowych dla przedstawicieli NGO oraz pozostałych członków komisji np. ekspertów (patrz punkt 3)	Dzisiaj przedstawiciele NGO wykonują całość tych prac społecznie, a jest to znacząca liczba godzin i znaczące obciążenie dla przedstawicieli trzeciego sektora. Wg nas warto wprowadzić rozwiązania podobne do paneli obywatelskich, w których to bierze się pod uwagę jak duże to jest zaangażowanie dla uczestników (vide rozwiązania przyjęte w Krakowie, Krakow.pl, 9.09.2020)	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Samorząd województwa musi działać w granicach i na podstawie przepisów prawa. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ani żaden inny akt prawny nie umożliwia odpłatności za uczestnictwo przedstawicieli organizacji w komisjach konkursowych.

24.	Roczny program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 Dot. Udział ekspertów w komisjach konkursowych	Proponujemy udział niezależnych ekspertów w komisjach konkursowych. Mogliby oni rekrutować się z nauki czy biznesu	Takie rozwiązanie poszerzy perspektywę komisji w ocenie projektów, wzmocni jej niezależność, obiektywizm. Być może poszerzy listę podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz lokalnych społeczności. Może też być formą edukacji, rozwoju w projektach dla grantobiorców-rekomendacje, wskazówki.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Wskazana możliwość już istnieje - § 28 ust. 5 – „Na wniosek dyrektora departamentu/kancelarii Urzędu lub dyrektora wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej w pracach komisji mogą uczestniczyć, ale tylko z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy”.
25.	Roczny program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 Dot. Małych dotacji	Proponujemy wprowadzenie obligatoryjnego ogłaszania małych dotacji: - zaplanowanego budżetu, a nie tzw. resztówek, - terminarza tego typu konkursów.	Stworzenie możliwości elastycznego i szybkiego działania w przypadku nagłych zmian (vide: wybuch wojny na Ukrainie i pojawienie się w związku z nią nowych potrzeb). Ten typ finansowania stwarza także możliwość testowania innowacyjnych, nowych rozwiązań. Małe dotacje są ważnym elementem finansowania dla nowych podmiotów w sektorze NGO i mogą przesądzać o ich być albo nie być.	Stanowisko Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej oraz Departamentów/Kancelarii Urzędu: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Małe dotacje są pozakonkursową formą wspierania zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Ograniczona kwota i krótki czas realizacji sprawia, że nie jest to firma właściwa dla wszystkich zadań i obszarów, sprawiają, że nie sprawdzają się tam, gdzie oczekiwane są efekty długofalowe. Np. w obszarze polityki społecznej otwarty konkurs ofert z wyższą pulą środków przeznaczonych na konkretne działania, skierowane do danej grupy adresatów, jest formą bardziej oczekiwaną przez organizacje i pewną przy planowaniu przez nich działań na przyszłość. Wydzielanie puli środków na małe dotacje oznacza ich zablokowanie bez pewności, że zostaną wykorzystane,

				ponieważ zgodnie z zapisem byłyby przygotowane na nagłe wypadki. W większości obszarów współpracy samorząd nie dysponuje budżetem na takie rozwiązanie. Jednakże doświadczenie ostatnich lat wskazuje, że w przypadku konieczności uruchomienia wsparcia finansowego na tego typu zdarzenia, co miało miejsce np. podczas pandemii koronawirusa, czy kryzysu uchodźczego decyzja o uruchomieniu działań poprzez współpracę z NGO oraz określenie możliwości finansowych z tym związanych należy do Zarządu Województwa Mazowieckiego i jest podejmowana bez zbędnej zwłoki.
Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka				
26.	Rozdział 6 Priorytetowe zadania publiczne zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym § 13 pkt 1	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka postuluje dopisanie do listy zadań priorytetowych w obszarze współpracy „Turystyka i krajoznawstwo” zadania: „Organizowanie i propagowanie ekoturystyki” oraz wyjaśnienie, że: „W ramach zadania wspierane będą projekty mające na celu zwiększenie aktywności turystycznej w środowisku naturalnym,	Uzupełnienie zadań priorytetowych w obszarze współpracy „Turystyka i krajoznawstwo” o elementy proekologiczne pozwoli w sposób istotny wzbogacić ten obszar o działania ważne z punktu widzenia interesu publicznego i aktywności organizacji pozarządowych.	Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki: Propozycja nie zostanie uwzględniona. W Rocznym programie współpracy są już przewidziane działania proekologiczne realizowane przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Departament Polityki Ekologicznej Geologii i Łowiectwa oraz Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych. W ramach dotychczasowych zadań z obszaru „Turystyka i krajoznawstwo” pojawiały się bardzo nieliczne projekty dotyczące ekologii, nie wymaga to rozszerzenia katalogu działań w tym obszarze.

		ze szczególnym uwzględnieniem terenów leśnych”		
27.	Rozdział 6 Priorytetowe zadania publiczne zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym § 15	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka postuluje zapisanie zadania nr 1 w brzmieniu: „Prowadzenie działań związanych z edukacją przyrodniczą”.	Zadanie w obecnym brzmieniu („Prowadzenie działań związanych z edukacją przyrodniczą, ze szczególnym uwzględnieniem parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu”) niepotrzebnie zawęża priorytetowe zadania do zadań związanych z parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu, pozostawiając poza tym zakresem cały szereg działań istotnych z punktu widzenia edukacji przyrodniczej.	Stanowisko Departamentu Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu nadzorowane są przez Marszałka Województwa i są to obszary priorytetowe. Jednocześnie wskazać należy, że w nazwie zapisane jest „w szczególności”, co nie wyklucza działań realizowanych poza parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu.
28.	Rozdział 6 Priorytetowe zadania publiczne zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym § 15	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka postuluje dopisanie do listy zadań priorytetowych w obszarze współpracy „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego” następujących zadań: 1. Prowadzenie działań mających na celu objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo. 2. Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie wycinki drzew.	W ocenie Stowarzyszenia Puszcza Mazowiecka zadania priorytetowe wybrane w 2022 r. są nieadekwatne do obecnego zapisu obszaru współpracy „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego”. Lista zadań priorytetowych jest zbyt wąska i powinna zostać poszerzona o działania wspierające powoływanie nowych form ochrony przyrody oraz przeciwdziałające nadmiernej wycince drzew.	Stanowisko Departamentu Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Postulaty składane przez organizację, szczególnie ten dotyczący prowadzenia działań mających na celu objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo jest procesem bardzo złożonym, długookresowym i nie jest możliwy do realizacji w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W przypadku propozycji 2. zadania „Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie wycinki drzew” nie wskazano, jakiego typu działania mogłyby być finansowane. Działania uświadamiające ważną rolę drzew w przyrodzie mogą być prowadzone w ramach ww. zadania: Prowadzenie działań związanych z reedukacją przyrodniczą, ze szczególnym uwzględnieniem parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu”.

29.	Rozdział 6 Priorytetowe zadania publiczne zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym § 15	Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka postuluje wpisanie w kolumnie III „Termin ogłoszenia konkursu” terminu „IV kwartał 2022”	Wcześniejsze ogłoszenie konkursu pozwoli na realizację zadań, które rozpoczynają się na początku roku. Umożliwi też organizacjom pozarządowym właściwe planowanie zadań.	Stanowisko Departamentu Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia.
Fundacja – Węgrów – Miasto – Wieś				
30.	§ 2. ust. 2 pkt 2	(dodatkowy punkt) działania na rzecz budowy/wzmacniania świadomości pochodzenia żywności	Zrównoważony rozwój, skrócony łańcuch dostaw, ograniczanie śladu węglowego wpisują się w Regionalną Strategię Innowacji dla Mazowsza (BEZY, WOJAŻ). Nadal bardzo niewielki procent żywności wyprodukowanej na Mazowszu – szczególnie tej o udokumentowanym pochodzeniu, z rodzinnych manufaktur – trafia do Warszawy, która z kolei jest rynkiem o wysokim potencjale nabywczym. Działania na rzecz łączenia tych światów - bogatego rolniczo i przetwórczo województwa mazowieckiego z Warszawą, wzmacnianie lokalności w tym zakresie, powinny mieć również odzwierciedlenie w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi. W dotychczasowym brzmieniu, w żadnym punkcie programu z 2022 r kwestie związane z żywnością/ lokalnością nie wybrzmiewają (bo jest to coś więcej niż promocja zdrowego stylu życia).	Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Kancelarię Marszałka: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Zaproponowany zapis jest zbyt szczegółowy jak na sformułowanie celu współpracy. Ponadto zauważyć należy, że podobne działania są już realizowane w obszarze "Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego" jako zadanie, którego celem jest m.in. wzrost wiedzy mieszkańców Mazowsza na temat produktów tradycyjnych, regionalnych i lokalnych, upowszechnienie tych produktów oraz wzrost ich rozpoznawalności; aktywizacja i rozwój społeczności Mazowsza chcących podjąć działania w zakresie produktów tradycyjnych, regionalnych i lokalnych.

31.	§ 4.	(dodatkowy punkt) działania na rzecz wspierania i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	W „Planie rozwoju ekonomii społecznej na Mazowszu na lata 2021 – 2030” pojawia się zadanie „Zwiększenie zaangażowania instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych w rozwój ES”. PESy realizują ważne cele społeczne sformułowane w „Programie współpracy WM z NGO’s”, ale nigdzie – <i>expressis verbis</i> - w tym programie się nie pojawiają.	Stanowisko Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej: Propozycja nie zostanie uwzględniona. W Rozdziale 4 § 4 Programu... wymienione są sfery zadań publicznych zawarte w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jednocześnie wskazać należy, że wsparcie rozwoju ekonomii społecznej jest zadaniem od wielu lat realizowanym w obszarze „Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” (§ 10 pkt 6 – zadanie 13 Programu).
Międzyszkolny Gimnastyczno-Taneczny Uczniowski Klub Sportowy "NO NAME" z Garwolina				
32.	§ 11, ustęp 1), pkt 7 (dodatkowy) w obszarze „Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej”	Pkt 7 (dodatkowy punkt) Udział Kadry Narodowej pochodzącej z Mazowsza w rywalizacji międzynarodowej m.in. Mistrzostwa Europy, Mistrzostwa Świata	Istnieją dyscypliny sportowe (miedzy innymi cheerleading), w których Kadry Narodowe nie są wspierane finansowo przez Instytucje Państwowe. Wyjazdy organizowane i finansowane są ze środków własnych (zawodników, sponsorów). Zdarzają się sytuacje, w których Kadra Narodowa musi zrezygnować z wyjazdu na Mistrzostwa Świata, Europy z powodu braku środków finansowych, a tym samym odbierana jest szansa promowania Mazowsza i Polski oraz rozwoju sportowego zawodników Kadry Narodowej.	Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Aktualny zakres przedmiotowy zadań realizowanych w obszarze „Wpieranie i upowszechnianie kultury fizycznej”, obejmuje także imprezy i rywalizację o zasięgu międzynarodowym. Podział zadań na części oraz literalna zmiana jego nazwy nie wpłynie na sposób udzielanego wsparcia. Niemniej jednak na uwagę zasługuje fakt, że zapewnienie finansowania dla kadry narodowej w różnych dyscyplinach jest powinnością Ministerstwa Sportu, a nie jednostek samorządu terytorialnego. Tym samym, uwzględnienie artykułowanej uwagi nie znajduje uzasadnienia.

Tabela nr 2

Zestawienie uwag i propozycji zgłoszonych w etapie konsultacji projektu „Rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”

L.p.	Zapis w projekcie Programu współpracy na 2023 rok do którego zgłaszane są uwagi wraz z nr paragrafu, ustępu, punktu	Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia paragrafu, ustępu, punktu) ewentualnie propozycja zapisu w projekcie Programu współpracy na 2023 rok	Uzasadnienie	Sposób rozpatrzenia uwagi/propozycji
I	II	III	IV	V
Fundacja Inkubator Technologiczny				
1.	§ 12. Punkt 3. Tabela Tworzenie mazowieckiego ekosystemu wspierania start-upów poprzez dofinansowanie programów akceleracji Termin ogłoszenia konkursu IV kwartał 2022/ I kwartał 2023	Zmiana terminu ogłoszenia i realizacji na: zadanie wieloletnie planowane na lata 2023-25	Zwracamy się z prośbą o rozważenie zmian w zakresie „Rocznego Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” dotyczących wydłużenia czasu realizacji programów w ramach zadań konkursowych. Propozycja jest podyktowana chęcią zwiększenia efektywności działań i możliwością tworzenia bardziej długofalowych, kompleksowych narzędzi, służących realizacji zadań konkursowych. W obecnym kształcie, środki budżetowe są określane na nowo co roku a konkursy są rozpisywane w perspektywie danego roku. Z uwagi na złożoną procedurę konkursową, wybór realizatorów i podpisanie z nimi umów następuje w II-III kwartale	Stanowisko Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich: Propozycja uwzględniona częściowo. Z uwagi na zabezpieczenie środków proponujemy zadanie dwuletnie planowane na lata 2023 – 2024.

			<p>roku co wymusza przyspieszoną organizację i realizację działań konkursowych.</p> <p>Zaplanowanie zadań i ich finansowania w perspektywie np. 2-letniej lub 3-letniej co umożliwiłoby zaplanowanie i rozłożenie zadań na przestrzeni dłuższego okresu czasowego. Jesteśmy przekonani, że przełożyłoby się to na efektywność realizacji zadań.</p>	
Ludowy Klub Sportowy „Victoria” Głusków				
2.	§ 4. pkt. 16) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.	§ 4. pkt. 16) Organizacja cyklu turniejów piłkarskich dla dzieci w wieku 6-12 lat	Klub od kilku lat organizuje cykle turniejów piłkarskich dla dzieci i młodzieży.	<p>Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Aktualny zakres przedmiotowy i specyfika dotowanych zadań obejmuje także realizację wszelkich zawodów i turniejów sportowych dla dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach i kategoriach wiekowych. Współpraca w tym zakresie, a tym samym przyznawanie wsparcia finansowego jest prowadzona od wielu lat. Wyodrębnienie nowego zadania oraz literalna zmiana nie wpłynie na sposób udzielanego wsparcia, które i tak od wielu lat jest przyznawane.</p>
3.	§ 4. pkt. 14) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;	§ 4. pkt. 14) Organizacja letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w postaci obozów sportowych na terenie całego kraju.	Klub od kilku lat organizuje wyjazdowe obozy sportowe dla dzieci i młodzieży.	<p>Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Działalność na rzecz organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży nie wpisuje się w realizację priorytetowych celów, którymi jest szeroko rozumiana rywalizacja oraz szkolenie sportowe. Ponadto Samorząd Województwa Mazowieckiego w ramach wieloletniej współpracy dotuje już</p>

				organizację obozów sportowych organizowanych w ramach systemowego szkolenia dzieci i młodzieży.
Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej				
4.	Rozdział 4 § 5 pkt 12 12) Wojewódzki Program Rozwiązywania Kryzysu Bezdomności na lata 2022–2026;	Rozdział 4 § 5 pkt 12 12) Wojewódzki Program Rozwiązywania Kryzysu Bezdomności na lata 2023–2027;	Z uwagi na przedłużające się procedury związane z przygotowaniem programu podjęto decyzję o przesunięciu okresu jego obowiązywania. Program zostanie poddany konsultacjom w roku 2023 i z takim terminem został opisany w § 8 ust. 6 pkt 3 projektu programu współpracy. Przy aktualizowaniu programu współpracy dokonano stosownej korekty w § 8 ust. 6 pkt 3, natomiast nie uwzględniono jej w § 5 pkt 12.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia.
5.	Rozdział 6 § 10 ust. 5 pkt 5 Kontynuacja wsparcia funkcjonujących dziennych domów pobytu dla osób starszych z chorobami otępiennymi, w tym chorobą Alzheimera, kolumna Termin ogłoszenia konkursu/ obowiązywania umowy, zapis do zmiany - „I/II kwartał 2023”	Rozdział 6 § 10 ust. 5 pkt 5 „I/II kwartał 2023 (zadanie wieloletnie planowane na lata 2023-2025)”	Uszczegółowienie zapisu o informację, że zadanie jest wieloletnie.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia.
6.	Rozdział 6 § 10 ust. 5 pkt 6	Rozdział 6 § 10 ust. 5 pkt 6 „I/II kwartał 2023 (zadanie wieloletnie planowane na lata 2023-2025)”	Uszczegółowienie zapisu o informację, że zadanie jest wieloletnie.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia.

	Utworzenie nowych dziennych domów pobytu dla osób starszych z chorobami otępiennymi, w tym chorobą Alzheimera, kolumna, Termin ogłoszenia konkursu/ obowiązywania umowy, zapis do zmiany - „I/II kwartał 2023”			
7.	<p>Rozdział 7 § 20 ust. 2</p> <p>2. Planowana wysokość środków przeznaczonych na priorytetowe zadania publiczne w obszarze: „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych” pochodząca ze środków PFRON, zostanie określona w uchwale Sejmiku w sprawie podziału środków PFRON w 2023 r.:</p> <p>1) wynosi 500 000 zł i pochodzi z dochodów własnych Województwa (zadanie publiczne: Organizowanie</p>	<p>Rozdział 7 § 20 ust. 2</p> <p>2. Planowana wysokość środków przeznaczonych na priorytetowe zadania publiczne w obszarze: „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych”:</p> <p>1) pochodząca ze środków PFRON, zostanie określona w uchwale Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie podziału</p>	<p>Podział środków wpisany niezgodnie z propozycją zgłoszoną przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej. Zadania publiczne w obszarze: „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych” są finansowane ze środków PFRON (zadania wymienione w § 10 ust. 6 pkt 1 do 6) oraz ze środków własnych Województwa (zadania wymienione w § 10 ust. 6 pkt 7 do 8.</p>	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja rekomendowana do uwzględnienia.</p>

	<p>i prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w latach 2022–2024); 2) wynosi 500 000 zł i pochodzi z dochodów własnych Województwa (zadanie publiczne: Organizowanie i prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia na lata 2023–2025).</p>	<p>środków PFRON w 2023 r.;</p> <p>2) wynosi 500 000 zł i pochodzi z dochodów własnych Województwa (zadanie publiczne: Organizowanie i prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w latach 2022–2024);</p> <p>3) wynosi 500 000 zł i pochodzi z dochodów własnych Województwa (zadanie publiczne: Organizowanie i prowadzenie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia na lata 2023–2025).</p>		
--	---	--	--	--